FORGALOMSZÁMLÁLÓ ALKALMAZÁS

Készítette:

Látrányi Gergely Balázs Neptun kód: A6SGZH

Forgalomszámlálás Dokumentáció

Tartalomjegyzék

Bevezetés	1
Megoldáshoz szükséges elméleti háttér	2
A megvalósítás terve és kivitelezése	4
Tesztelés	5
Felhasználói leírás	7
Irodalomiegyzék	8

Bevezetés

Nyilván a mai világban a manuális **forgalomszámlálás** igen munka- és időigényes kötelezettség. Viszont mára már eljutott oda a technológia, hogy ezt a feladatot költséghatékony módon automatizálni lehessen. **Célom** egy olyan **számítógépes program** elkészítése amely képes egy rögzített állású **videófelvétel** alapján a rajta szereplő **objektumok** (főleg gépjárművek) közúton történő áthaladás észlelésére és **megszámlálására**. Ez egy elég **komplex feladat**, hiszen a számítógépet megkell tanítani, arra hogy hogyan ismerje fel a gépjárműveket valamint mivel több képkockán is szerepel ugyan az az gépjármű így ezt számolni sem könnyű.

Megoldáshoz szükséges elméleti háttér

Ahhoz, hogy hatékony legyen a megoldásunk, több különböző képfeldolgozási lépést hajtunk végre.

- **0.** lépés: A videófelvétel **beolvasása** és képkockánként történő feldolgozása (megelőző és következő képkocka). A továbbiakban a videóklip-et két állóképként fogjuk kezelni.
- 1. lépés: Mindkét képet szürkeárnyalatossá konvertálunk. Erre azért van szükség, hogy a számítógépnek lényegesen gyorsabban tudjuk vele számolni (1bit elég), valamint a színek nem segítenek az élek megtalálásában, ezért ez egy fontos lépés. Némi zajvédettséget is eredményez. A két kép kivonásához (absdiff,3.lépés) programozástechnikai szempontból muszáj szürkeárnyalatos képnek lennie.
- **2.** lépés: **Gauss homályosítást** (Gauss Blur) 5x5-ös kernellel alkalmazunk. Ennek a lépésnek segítségével a kép élesebbé válik, a Gauss-i zajt eltávolítja.

3. lépés: A második **képkockából kivonjuk** az azt megelőzőt (elsőt). Így pontosan megkapjuk a **változást,** két kép közötti pontos különbséget. Programozási szempontból absdiff segítségével pixelenként vonjuk ki őket egymásból.

Alapfeltételezés 1: Intenzitás megmaradás: Vagyis az elmozdulás következtében a pixelek nem változtatják meg intenzitásukat.

Alapfeltételezés 2: **Térbeli koherencia**: Mivel a szomszédos pixelek a térbeli objektum felületének is szomszédos pontjai, ezért hasonlóan mozognak.

Alapfeltételezés 3: **Időbeli állandóság** : Egy felületelem képi elmozdulása időben lassan változik.

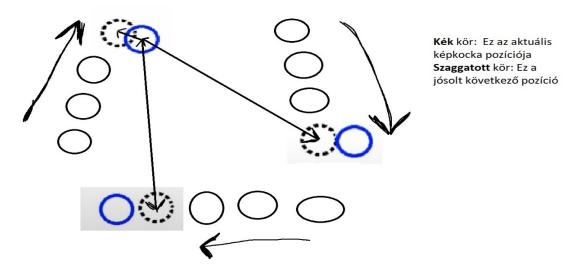
4. lépés: **Küszöbölést** (Threshold) alkalmazunk. Ennek a metódus segítségével megkapjuk a kép körvonalát(éleit).

- **5.** lépés: A **körvonalat** amit a küszöböléssel kaptunk "**megnyújtjuk**" (dilation). Ennek segítségével a képen szereplő objektumok nagyobbak (vastagabb) lesznek.
- **6.** lépés: A körvonal **"elkoptatása"** (erosion). Ennek köszönthetően a kicsi fehér (small white noise) zajt távolítja el, és ha az előző lépés annyira megnövelt egy objektumot, hogy egy másikkal összefonódott, akkor azt ketté veszi.
- 7. lépés: Kontúrozást használunk.

Olyan metódus amely Objektum felismerésre és Alak megállapításra használható. Egy körvonalként fogható fel, amelyben az összes pont azonos színnel vagy intenzitással rendelkezik.

- **8.** lépés: **Konvex burokká** (folt) alakítjuk a 7.lépésben kapott eredményt. Ennek köszönhetően az objektum alakja eléri maximális nagyságát, konvex szöggé alakul.
- **9.** lépés: A következő képkockára **kiszámoljuk**, hogy a jelenlegi folt körülbelül hol lesz: Majd ezt összevetjük a következő képkocán szereplő folt **tényleges pozíciójával** és amelyikhez a **legközelebb** van, annak a folytatásához hozzáadjuk.

Az egyszerűség kedvéért a gépjármű alakja helyett köröket használtam.

- **10.** lépés: Az előre definiált **egyenesen való áthaladás** ellenőrzése. Ezt úgy lehet számolni, hogy meg kell nézni, hogy az éppen követett folt a megelőző képkockán a vonal alatt helyeszkedett el és a következő képkockán pedig már a vonal fölött volt.
- 11. lépés: Áthaladás esetén a Forgalomszámláló összeget megnöveljük 1-gyel.

A megvalósítás terve és kivitelezése

A programfejlesztésnél a **fő** elv a megvalósításhoz és kivitelezéshez az volt, hogy a fenti metódusokat **külön-külön** megvalósítom, majd ezeket egymásba **integrálom**. Ennek eredményeként szinte mindennek saját függvénye van. Legtöbb esetben a változók már deklarációkor inicializálva vannak. A végső megoldás több beépített OpenCV által megírt függvényt használ fel.

A program futtatásához szükséges eszközök:

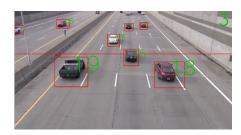
- ✓ C++ Program futtatására alkalmas fordító
- ✓ A program futtatásához szükséges OpenCV csomag telepítése
- ✓ Rögzített állású videófelvétel gépjármű forgalomról
- ✓ Blob.h, Blob.cpp és main.cpp forrásfájlok.

Tesztelés

Tesztelési céllal **több** különböző rögzített állású **videofelvételt** dolgoztam fel. Megvizsgáltam ezeket felbontás, megvilágítás és forgalomszámlálási végösszeg szempontjából.

1. Teszt1.mp4

Ez egy elég tökéletes videó a programom számára. A videó hossza **31** másodperc **1280x720** HD felbontású Itt éri el az algoritmus a maximális hatékonyságát (**100%**), miszerint a videón szereplő összes gépjárművet felismerte. Számmal pontosan kifejezve **52**-gépjárművet azonosított.

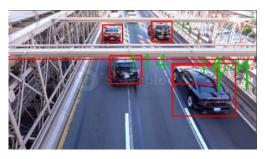

Teszt1 Előnézet

Itt azért érhette el ezt a hatékonyságot mert semmi zaj nincs a képen, alapjáraton világos a kép, valószínűleg ez egy kora délelötti videó,semmi napsütés vagy más fényforrás nem zavar be, a felbontása is már elég magas. Megállapítható, hogy a kamera egy kicsit lefelé néz, így pont a videó alján/elején a legnagyobbak a gépjárművek.

2. Teszt2.mp4

A videó 640x340 felbontású, 18 másodperc hosszú. Itt sajnos a program megközelítőleg csak az autók 20%-át (20ból 4-et) ismerte fel. Ez sajnos annak köszönhető, hogy az autók elég lassan mennek. Ez azért probléma mert a program csak 5 folt erejéig figyeli a járműveket,

ami ilyen lassú sebesség esetén, még az előtt eltűnik minthogy elérné a kijelölt sávot. Manuálisan lehet javítani ezen, nyílván több folt erejéig kell figyelni ezeket, valamint a forgalomszámláló egyenest is lejjebb kell pozícionálni. Lejjebb pozícionálva a gépjárművek 90% át (18jármű) ismerte fel.

3. Teszt3.mp4

A videó 640x360 felbontású, 28 másodperc hosszú. Itt sajnos a program megközelítőleg csak az autók 19%-át(28 gépjárműt az 150 ből) ismerte fel. Ez sajnos a gyenge fényviszonyoknak köszönhető, esetleg külső fényforrás segítségével lehetne rajta növelni.

Teszt3 Előnézet

4. Teszt4.webm

A felvétel 600x316 felbontású 25 másodperc hosszú. 36 járműből 31 járműt ismert fel. Ez 85%-nak felel meg.

Teszt4 Előnézet

Összességében a 4 videó alatt 258 jármű haladt el ebből 129-et ismert fel. Ez pontosan a gépjárművek 50%-nak a felismerését jelenti. De ha nem vesszük figyelembe az éjszakai felvételt(Teszt3.mp4 ahol elég rosszul teljesített) ez esetben 108 objektumból 101 járműt ismert fel ami 93,5%-nak felel meg.

Ha a körülmények biztosítottak (kellő mennyiségű fény, a kamera az utat követi és kicsit lefele néz ekkor biztos, hogy a gépjárművek **93,5%**-át felismeri. A program ellenáll az időjárási körülményeknek.(esőt vagy havazást kiszűri).

Felhasználói leírás

Ahhoz, hogy a Forgalomszámláló programot használni tudjuk ahhoz egy olyan C++ nyelvű **fejlesztőkörnyezet** szükséges ami képes Python (OpenCV) beágyazott függvények futtatására.

Ilyen például a Microsoft Visual Studio OpenCV csommaggal telepítve.

Főbb Funkciók:

Videó beolvasása:

Egy videófájl beolvasásához a Forráskód **45-sor**ában található capVideo.open utáni zárójeles részben kell megadni a fájl nevét kiterjesztéssel együtt idézőjelek között, valamint a videófájlt a program könyvtárába másolni.

pl. capVideo.open("Teszt1.mp4")

Forráskód futtatása:

A fejlesztői környezet alapértelmezett futtatási billentyűkombinációjának lenyomásával. Microsoft Visual Studio esetében **Crtl+F5**.

Objektumok nyomon követése:

Az alkalmazás a felismert objektumokat (gépjárműveket) önvezérelt módon piros keretbe teszi és ellátja egy azonosítóval. A szoftver előre kijelöl egy egyenest (piros sáv) amin ha egy objektum áthalad a forgalomszámláló összeget megnöveli 1-gyel.

Forgalomszámláló összeg megjelenítése:

A program automatikusan a jobb felső sarokban megjeleníti az összes felismert objektum (gépjármű) számát zöld betűszínnel.

• Videóból történő kilépés:

A program futása közben az ESC-billentyű lenyomásával léphetünk ki, valamint a program magától kilép ha a lejátszandó videó a végére ért. (ekkor kiírja, hogy "end of the video" majd leáll)

Irodalomjegyzék

- [1] OpenCV Weboldal: LINK
- [2] Anton Andriyenko, Konrad Schindler, Stefan Roth. Discrete-Continuous Optimization for Multi-Target Tracking LINK
- [3] Khac-Hoai Nam Bui, Hongsuk Yi, and Jiho Cho Korea Institute of Science and Technology Information. A Vehicle Counts by Class Framework using Distinguished Regions Tracking at Multiple Intersections. LINK
- [4] Logisys https://logisys.hu/termekek/vca-logipix-video-analizis/forgalomszamlalas
- [5] Dankovics József István Szakdolgozat. <u>LINK</u> http://iar.bmfnik.hu/2008/2009/TrafMon/docs/TrafMon/Dokumentacio/v1.pdf
- [6] IEEE Video-Based Distance Traffic Analysis: Application to Vehicle Tracking and Counting LINK https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/5654483
- [7] Kató Zoltán Optikai áramlás és követés LINK

http://www.inf.u-szeged.hu/~kato/teaching/lpariKepfeldolgozas/08-Motion.pdf

[8] Dr. Gácsi Zoltán, Dr. Barkóczy Péter. Számítógépi képelemzés. <u>LINK</u> https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0001_1A_A1_01_ebook_szamitogepi_kepelemzes es eloadas vazlat/adatok.html